



СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«ТЕХНОЛОГІЇ МОВНОЇ ОСВІТИ»
освітньої програми Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 013 Початкова освіта
освітнього рівня бакалавр

IV курс, 8-й семестр

I. Опис дисципліни

Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Кількість кредитів – 3		Методи навчання: 1. За джерелом передачі інформації: <i>словесні, наочні, практичні.</i> 2. За рівнем пізнавальної активності: <i>репродуктивні, пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі.</i> 3. За логікою розгортання змісту: <i>індуктивні, дедуктивні, традуктивні.</i> 4. Інноваційні: <i>проектні, інтерактивні, методи дистанційного навчання.</i>
Загальна кількість годин – 90		
<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Лекції:		
10	4	
Практичні заняття:		
16	8	
Лабораторні заняття:		
4	-	
Самостійна робота:		
60	78	
Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
1/2	1/6,5	
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 5 - самостійна робота: 10		Форма підсумкового контролю – залік
Мова навчання – українська		

Предметом вивчення навчальної дисципліни є технології навчання мовної освітньої галузі (українська мова) в початкових класах.

Міждисциплінарні зв'язки: даний освітній компонент ураховує попередню підготовку студентів із фахових дисциплін: педагогіка, сучасна українська мова з практикумом, методика навчання мовно-літературної освітньої галузі, дитяча література, педагогічні технології в початковій школі.

Мета навчальної дисципліни: сформувати активного, творчо мислячого майбутнього спеціаліста початкової ланки освіти, щоб він зміг навчати молодших школярів співпраці у виконанні групових завдань; самостійно осмислювати нову інформацію, піддавати критиці й вибирати її для себе; спілкуватися з людьми з різних питань; доводити, переконувати у правильності своїх думок; усвідомлювати, якими шляхами досягається позитивний результат у навчанні, а в подальшому – креативної особистості, яка б мала внутрішні передумови, що забезпечують її творчу активність.

Завдання навчальної дисципліни:

- сформувати чітке і правильне розуміння використання розвивального навчання як основи формування творчої особистості молодшого школяра;
- озброїти студентів методами та прийомами, стимулюючими у дітей розумові здібності, потребу до подальшого пізнання та самостійних дій;
- розвивати у майбутніх учителів початкових класів уміння оптимально поєднувати форми навчальної діяльності та прийоми ділової співпраці;
- озброїти студентів знаннями про різноманітність ідей для успішного розвитку критичного мислення молодших школярів, самостійно осмислювати нову інформацію та усвідомлювати її цінність;
- забезпечити досконале володіння методами асоціювання, сенкана, кубування, як потужного виду навчальної діяльності для критичного мислення;
- сформувати у студентів досконале володіння методикою побудови модельних уроків за методичною системою обґрунтування, актуалізації знань, створення навчальної ситуації, постановки навчальної задачі, підсумкової рефлексії, загальної групової рефлексії;
- забезпечити знаннями проведення уроків письма, використовуючи методи інноваційних технологій;
- виховати в майбутнього спеціаліста бажання бути вчителем-дослідником, який би постійно шукав відсутню людину в дитині;
- забезпечити досконале володіння нетрадиційними методами навчання читання (досвідом роботи над розумінням літературних жанрів у сучасній школі України та зарубіжній початковій школі).

II. Основні результати навчання та компетентності, що вони формують:

Інтегральна компетентність: Здатність студента самостійно і комплексно здійснювати трудові функції вчителя початкових класів, розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі початкової освіти із застосуванням сучасних досягнень педагогіки та інших наук з розумінням відповідальності за свої дії.

№	Результати навчання	Компетентності
1	ПР-03. Використовувати відповідні інтернет-ресурси, програмне забезпечення для організації ефективного освітнього процесу у початковій школі та самоосвіті; критично оцінюючи достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання технологій у власній професійній діяльності.	СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, вивчати, аналізувати та застосовувати під час планування освітнього процесу професійну інформацію, яка представлена в літературі, на електронних носіях, на Web-сервісах, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології та оперувати ними в професійній діяльності.
2	ПР-05. Проектувати власну професійну діяльність, приймати самостійні рішення щодо використання цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, критично оцінювати одержані результати використання різних сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій, розвивати в молодших школярів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.	СК-6. Здатність організувати освітній процес в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій як цілісну систему формування особистості дитини молодшого шкільного віку у взаємозв'язку всіх його компонентів (мети і завдань, чинників впливу, закономірностей і принципів, методів, прийомів, засобів, форм навчання і виховання, діагностики й корекції результатів).
3	ПР-07. Здійснювати освітній процес з	

<p>урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання. Планувати динаміки розгортання змісту освітніх галузей та професійний саморозвиток вчителя.</p>

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС (90 годин)

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
<p>Змістовий модуль 1. Розвивальне навчання у системі традиційного навчання. Читання та письмо у початковій школі за технологією критичного мислення. Педагогічна технологія саморозвитку Марії Монтесорі. Технологія організації групової навчальної діяльності (кооперативне навчання)</p>											
1.	Тема 1.1. Технологія розвивального навчання. Уроки мови та читання за технологією розвивального навчання	3	1	2	-	10	1,5	0,5	1	-	12
2.	Тема 1.2. Технологія ЧПКМ. Методика побудови модельних уроків за технологією ЧПКМ	4	1	2	1	8	1,5	0,5	1	-	10
3.	Тема 1.3. Педагогічна технологія саморозвитку Марії Монтесорі	3	1	2	-	8	1,5	0,5	1	-	8
4.	Тема 1.4. Технологія організації групової навчальної діяльності (кооперативне навчання)	4	1	2	1	8	1,5	0,5	1	-	8
<p>Змістовий модуль 2. Технологія чотирьох площин. Метод проєктів як педагогічна технологія. Ігрові технології навчання. технології нетрадиційного навчання читання</p>											
5.	Тема 2.1. Технологія чотирьох площин	4	1	2	1	6	1,5	0,5	1	-	8
6.	Тема 2.2. Метод проєктів як педагогічна технологія	4	1	2	1	6	1,5	0,5	1	-	8
7.	Тема 2.3. Ігрові технології навчання	4	2	2	-	7	1,5	0,5	1	-	12
8.	Тема 2.4. Технології нетрадиційного навчання читання	4	2	2	-	7	1,5	0,5	1	-	12
Разом: 90 год.		30	10	16	4	60	12	4	8	-	78

IV. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Змістовий модуль 1. Розвивальне навчання у системі традиційного навчання. Читання та письмо у початковій школі за технологією критичного мислення. Педагогічна технологія саморозвитку Марії Монтессорі. Технологія організації групової навчальної діяльності (кооперативне навчання)

Тема 1.1. Технологія розвивального навчання. Уроки мови та читання за технологією розвивального навчання

Зміст теми: Історичний шлях розвитку технології розвивального навчання.

Уроки мови та читання за технологією розвивального навчання.

Результати психолого-педагогічних досліджень РН.

Спільне та відмінне у технологіях розвивального і традиційного навчання.

Тема 1.2. Технологія ЧПКМ. Методика побудови модельних уроків за технологією ЧПКМ

Зміст теми: Технологія ЧПКМ.

Умови та настанови для критичного мислення.

Стратегії технології ЧПКМ.

Активні та інтерактивні методи навчання.

Методика опитування та оцінювання за технологією ЧПКМ.

Методика побудови модельних уроків за технологією ЧПКМ.

Тема 1.3. Педагогічна технологія саморозвитку Марії Монтессорі

Зміст теми: Три провідних положення сутності педагогічної теорії Марії Монтессорі.

Розвиток мови за методом М. Монтессорі в ранньому дитинстві, рання літературна діяльність.

Мовні навчальні матеріали М. Монтессорі (металеві вкладки, літери з наждачного паперу, рухливий алфавіт).

Початкові поняття про читання за М. Монтессорі. Поради вчителям і батькам.

Дванадцять пунктів методу наукової педагогіки Марії Монтессорі. Заповіді Марії Монтессорі.

Тема 1.4. Технологія організації групової навчальної діяльності (кооперативне навчання)

Зміст теми: Історія виникнення технології.

Цінність кооперативної навчальної діяльності за матеріалами психолого-педагогічних досліджень.

Мета, завдання та форми кооперативного навчання.

Методи кооперативного навчання.

Компоненти базових елементів кооперативного навчання.

Роль учителя в кооперативному навчанні.

Змістовий модуль 2. Технологія чотирьох площин. Метод проєктів як педагогічна технологія. Ігрові технології навчання. Технології нетрадиційного навчання читання

Тема 2.1. Технологія чотирьох площин

Зміст теми: Види площин: «Мовознавча», «Історична», «Географічна», «Митець художнього слова», «Творчість», «Образотворче мистецтво», «Краєзнавча», «Народна мудрість», «Фразеологія».

Структура уроку розвитку зв'язного мовлення за технологією чотирьох площин.

Тема 2.2. Метод проєктів як педагогічна технологія

Зміст теми: Основні теоретичні положення.

Види навчальних проєктів.

Особливості методики та етапи роботи над навчальним проєктом.

Тема 2.3. Ігрові технології навчання

Зміст теми: Три основні етапи гри.

Моделі навчальних ігор: імітаційні, операційні, рольові, сюжетні, ігри-змагання.

Випадки використання ігрової діяльності.

Основні функції ігор.

Ігрові мотиви й організація ігор. Вибір гри.

Ігрові завдання з логічним навантаженням на уроках української мови.

Тема 2.4. Технології нетрадиційного навчання читання

Зміст теми: Лінійна система опрацювання літературних жанрів у сучасній початковій школі.

Шість методів навчання читання молодших школярів у Франції: складовий, глобальний, змішаний, природний, через розуміння, через письмо.

Методика роботи над розумінням тексту на уроках читання у США.

З досвіду роботи над текстом в Англії.

Методика роботи над текстом в Японії, Китаї, В'єтнамі.

Уроки читання в сучасній польській школі.

V. Завдання до самостійної роботи студентів та форми контролю за їх виконанням

№ з/п	Назви модулів і тем	Зміст завдань до СРС	Форма виконання/звітності
Змістовий модуль 1. Розвивальне навчання у системі традиційного навчання. Читання та письмо у початковій школі за технологією критичного мислення. Педагогічна технологія саморозвитку Марії Монтесорі. Технологія організації групової навчальної діяльності (кооперативне навчання)			
1.	Тема 1.1. Технологія розвивального навчання. Уроки мови та читання за технологією розвивального навчання	Побудова уроків мови та читання за технологією розвивального навчання	Розробки уроків
2.	Тема 1.2. Технологія ЧПКМ. Методика побудови модельних уроків за технологією ЧПКМ	Побудова модельних уроків за технологією ЧПКМ	Розробки уроків
3.	Тема 1.3. Педагогічна технологія саморозвитку Марії Монтесорі	Дванадцять пунктів методу наукової педагогіки Марії Монтесорі. Заповіді Марії Монтесорі	Конспект
4.	Тема 1.4. Технологія організації групової навчальної діяльності (кооперативне навчання)	Історія виникнення технології. Цінність кооперативної навчальної діяльності за матеріалами психолого-педагогічних досліджень	Презентації
Змістовий модуль 2. Технологія чотирьох площин. Метод проєктів як педагогічна технологія. Ігрові технології навчання. Технології нетрадиційного навчання читання\			
5.	Тема 2.1. Технологія чотирьох площин	Розробка уроку розвитку зв'язного мовлення за технологією чотирьох площин	Розробки уроків
6.	Тема 2.2. Метод проєктів як педагогічна технологія	Розробка навчальних проєктів	Презентації
7.	Тема 2.3. Ігрові технології навчання	Ігрові завдання з логічним навантаженням на уроках української	Презентації

		мови та літературного читання	
8.	Тема 2.4. Технології нетрадиційного навчання читання	Дослідження досвіду впровадження нетрадиційного навчання в інших країнах	Презентації

V. Контроль якості знань студентів

5.1. *Форми і методи поточного контролю:*

Форми поточного контролю – модульні контрольні роботи.

Методи поточного контролю: усне опитування, тести, практичні завдання.

5.2. *Форми і методи підсумкового контролю – залік*

VII. Інформаційні джерела для вивчення курсу

1. Бадер В.І. Розвиток усного і писемного мовлення молодших школярів. – К.: АПН, 2000. – 316 с.
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2004. – 342 с.
3. Вашуленко М.С. Навчання української мови в 2 класі: метод. посіб. / М.С. Вашуленко, С. Г. Дубовик. - К. : Видавничий дім «Освіта», 2019. – 264 с. – (Учителю початкових класів).
4. Вашуленко М.С. Навчання української мови в 3 класі / М.С. Вашуленко, Н.А. Васильківська, С.Г. Дубовик. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2020. – 160 с.
5. Вашуленко М.С. Навчання української мови в 4 класі : метод. посіб. / М. С. Вашуленко, Н.А. Васильківська, С.Г. Дубовик. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2021. – 160 с.
6. Вашуленко М.С. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу "Українська мова" у 1-2 класах ЗЗСО на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод. посібник / М. С. Вашуленко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2019. – 192 с.
7. Вашуленко М. С. Українська мова і мовлення в початковій школі: навч.-метод. посібник / М.С. Вашуленко. – К.: Освіта, 2006. – 268 с.
8. Вашуленко М.С. Формування в учнів початкових класів дослідницьких умінь на матеріалі програмового курсу української мови // Початкова школа. – 2020. – №№ 3-4, С.7-11; 18-23).
9. Державний стандарт початкової загальної освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87). URL: <http://www.mon.gov.ua>
10. Дичківська І. М. Марія Монтесорі: теорія і технологія. – К.: Видавничий дім "Слово", 2009. – 304 с.
11. Коваль Л.В. Сучасні навчальні технології в початковій школі: Навчально-методичний посібник. Донецьк: ТОВ «ЮГО-Восток, ЛТД», 2006. 225 с.
12. Концепція «Нова українська школа» [Електронний ресурс]. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya>
13. Навчальні програми для початкової школи [Електронний ресурс]. URL: <http://www.mon.gov.ua>
14. Лекційно-практичний курс з дисципліни «Технології вивчення галузі «Мова і література»» / А.П. Каніщенко. – Т.: Навч.книга – Богдан, 2016. – 160 с..
15. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / за наук. ред. М. С. Вашуленка. – К.: Літера ЛТД, 2012. –364 с.
16. Наумчук М. М. Сучасний урок української мови в початковій школі. (Методика і технологія навчання). – Тернопіль: Астон, 2005. – 352 с.
17. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. Бібік Н. М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.
18. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія / С.О. Сисиєва, А.М. Алексюк, П.М. Воловик, О.І. Кульчицька, Л.Є. Сігаєва, Я.В. Цехмістер та ін. / За ред. С.О. Сисоєвої. - К.: – ВІПОЛ, 2001. – 502 с.
19. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти: підручн. – К.: Грамота, 2012. – 504 с.

20. Технології навчання в мовно-літературній галузі початкової школи: / Автори-укладачі: Л.М.Роєнко, Т.А. Торчинська. Умань, 2018, 149 с..
21. Ярошенко О.Г. Групова навчальна діяльність школярів: теорія і методика. – К.: Партнер, 1997. – 193 с..

VIII. Інформація про викладача

Викладач	ВОЛОШИНА ВІКТОРІЯ ВАЛЕНТИНІВНА
Профіль викладача на сторінці кафедри/факультету	кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогіки та методик навчання української й іноземної мов (профіль – https://pf.npu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-pedahohiky-ta-metodyk-navchannia-ukrainskoi-ta-inozemnykh-mov-fpp/pro-kafedru-pmnuim-fpp)
Електронна адреса	v.v.voloshyna2@npu.edu.ua
Контактний телефон	066-794-95-30
Інформація про консультації	Консультації згідно визначеного графіку кафедри

IX. Організаційні вимоги з вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності. Політика ОК ґрунтується на засадах Положення «Про академічну доброчесність у Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nauka/antyplahiat/polozhennia-pro-vchenu-radu-2>.) Викладач ознайомлює здобувача вищої освіти з правилами поведінки на заняттях, користуванням засобами електронного зв'язку, недопущенням академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування, акцентує увагу на заборону використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань, при використанні Інтернет ресурсів зазначається використане джерело. Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Політика щодо відвідування. Під час вивчення ОК здобувачі вищої освіти дотримуються вимог чинного законодавства України, Статуту НПУ імені М.П. Драгоманова (<https://npu.edu.ua/images/file/conf/2014/003456.pdf>) і Правил внутрішнього розпорядку НПУ імені М.П. Драгоманова (<https://npu.edu.ua/profkom-spivrobotnykiv?view=article&id=4480&catid=337>), відвідують заняття згідно розкладу, дотримуються етичних норм поведінки.

Усі учасники освітнього процесу дотримуються загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Відвідування занять з курсу є обов'язковим за визначеним деканатом розкладом. За об'єктивних причин (лікарняний, заява) заняття може бути відпрацьованим. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття; списування.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати перескладання результатів навчання ОК відповідно до положення «Порядок організації і проведення контролю та оцінювання знань студентів Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова», «Порядок контролю якості знань студентів НПУ імені М.П. Драгоманова», «Положення про організацію освітнього процесу у НПУ імені М.П. Драгоманова» (<https://npu.edu.ua/nmc#normatyvno-pravova-baza>).

Правила виконання завдань ОК: практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки). У разі неатестації перескладання відбувається з дозволу деканату.

Політика щодо конфліктних ситуацій. Вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів у НПУ імені М.П. Драгоманова»(<https://npu.edu.ua/nmc#normatyvno-pravova-baza>). Між учасниками освітнього процесу здійснюється партнерська взаємодія, толерантність і повага до кожної особистості.